

Aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
de heer Dr. E.J. Kuipers
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Per email: ministervws@minvws.nl

Ons kenmerk

22-144-CL.3035

Datum

10-01-2023

Betreft

Gevaren nijpend tekort forensische geneeskunde nemen toe

Zeer geachte heer Kuipers,

Op 12 januari as. spreekt u mede namens uw collega's, de minister van Justitie en Veiligheid en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, met de voorzitter van GGD GHOR Nederland over de meer dan zorgelijke situatie van de forensische geneeskunde in Nederland. Vooruitlopend op dit gesprek herhalen wij gezamenlijk en met grote klem de boodschap van de Directeuren Publieke Gezondheid (DPG'en) van 5 mei 2022: Wij vragen u dringend de noodzakelijke financiële middelen spoedig vrij te maken voor de versterking van de forensische geneeskunde als pijler van publieke gezondheid én veiligheid.

De voorzitters van de 25 GGD'en onderschrijven de zorgen die de DPG'en in hun brandbrief van 5 mei jl. hebben geuit over de continuïteit van de forensische geneeskunde. Deze zorgen zijn in de afgelopen maanden nog groter geworden. De situatie is inmiddels schrijnend. Met in enkele gevallen zelfs persoonlijk leed tot gevolg: een euthanasie die moet worden verplaatst of nabestaanden die veel te lang hebben moeten wachten op de vrijgave van het lichaam van een dierbare overledene, omdat er geen forensisch arts beschikbaar was om het lichaam te schouwen.

Er is in totaal 20 miljoen euro extra financiering nodig voor de versterking van de forensische geneeskunde. Dit is ook al meerdere malen onderschreven door de betreffende bewindspersonen, maar vervolgens zijn de middelen niet volledig beschikbaar gekomen. Zo wordt onder andere in 2023 vanuit het ministerie van JenV structureel 3,5 miljoen euro vrijgemaakt voor de versterking van de dienstverlening door de GGD'en, maar dit is zeker niet voldoende om alle noodzakelijke stappen te kunnen zetten. Het voortdurend uitblijven van een structurele oplossing en perspectief heeft geleid tot de huidige situatie. Zonder perspectief kunnen GGD'en niet investeren in de mensen die het werk doen en de noodzakelijk organisatieveranderingen om de schrijnende situatie te keren.

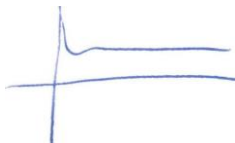
Gemeenten in Nederland zien zich geconfronteerd met meerkosten voor de uitvoering van de lijkschouw, als gevolg van beleid van de Rijksoverheid. Deze meerkosten zijn onderdeel van de door GGD'en ingebrachte claim. Het is redelijk dat gemeenten voor deze meerkosten worden gecompenseerd.

Concreet betekent langer uitstel van maatregelen een negatieve spiraal van verdere afbraak van dit vak met directe gevolgen voor de publieke gezondheid en de strafrechtketen in Nederland, zoals:

- Een aanzienlijk deel van de doelgroep van de forensische geneeskunde (zoals arrestanten, slachtoffers van huiselijk geweld) kenmerkt zich door multiproblematiek. Deze essentiële verbinding met en signaalfunctie naar andere publieke gezondheidstaken zoals veilig thuis, infectieziektebestrijding en openbare geestelijke gezondheidszorg sneuvelt door de keuzes die gemaakt moeten worden vanwege de werkdruk in het vakgebied.
- In het onderzoek naar het overlijden in Nederland groeit het risico dat signalen over niet-natuurlijk overlijden en daarmee ook gezondheidsrisico's worden gemist. Zoals de IGJ in haar rapport "Gemeentelijke lijkschouw door forensisch artsen onder druk, veel zorgen op korte termijn" treffend verwoordde: Informatie verzameld door de lijkschouwer over overlijdens door alcohol- en drugsmisbruik kan de basis zijn voor een krachtig signaal over de risico's in een gemeente en de mogelijkheden voor preventie. De bijdrage van de gemeentelijke lijkschouw door forensisch artsen aan (het beeld van) de publieke gezondheid moet dus niet worden onderschat.
- Bewijs van kindermishandeling en kindermisbruik kunnen bij gebrek aan artsen met de juiste forensische expertise niet meer goed worden vastgelegd. Dit heeft ook effect op de realisatie van doelstellingen uit het programma 'Geweld hoort nergens thuis' van uw ministerie.
- De zorgvuldigheid van de uitvoering van euthanasie in Nederland komt verder onder druk.
- Doordat onderzoeken te laat of helemaal niet meer worden uitgevoerd, bestaat het gevaar dat daders van misdrijven ongestraft blijven.

Wij vragen u nogmaals dringend actie te ondernemen en met uw collega's, de Nationale Politie en de Nederlandse gemeenten er gezamenlijk zorg voor te dragen dat een goede uitvoering van deze forensisch geneeskundige taken, die voor onze maatschappij essentieel zijn, mogelijk is.

Namens de Bestuurlijke Adviescommissie
Publieke Gezondheid,

Michiel van Willigen, Voorzitter

Namens de Raad van Directeuren
Publieke Gezondheid

André Rouvoet, Voorzitter GGD GHOR Nederland
